

Oslo tingrett
Postboks 8023 Dep
0030 OSLO

Oslo, 4.oktober 2017

PROSESSKRIV
TIL
OSLO TINGRETT

Sak nr. 16-166674TVI-OTIR/06

Saksøker 1: Foreningen Greenpeace Norden
BOX 15164
104 65 Stockholm
Stockholms län

Prosessfullmektig: Advokat Cathrine Hambro
Wahl-Larsen Advokatfirma AS
Fridtjof Nansens plass 5, 0160 Oslo

Saksøker 2: Natur og Ungdom
Torggata 34
0183 OSLO

Prosessfullmektig Advokat Emanuel Feinberg
Advokatfirmaet Glittertind AS
Postboks 1383 Vika
0114 Oslo

Partshjelper: Besteforeldrenes klimaaksjon v / Ketil Lund
c/o Lund & Co
Akersgata 30

Saksøkt: 0158 Oslo

Staten ved Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Prosessfullmektig: Regjeringsadvokaten
v/ Regjeringsadvokat Fredrik Sejersted

Wahl-Larsen Advokatfirma AS

Postboks 8012 Dep., 0030 Oslo

Rettslige medhjelpere:

Advokat Anders F. Wilhelmsen, Regjeringsadvokaten
Advokatfullmektig Ane Sydnes Egeland, Regjeringsadvokaten

1. Supplerende bevisførsel

Sakens dokumenter suppleres herved med følgende fra saksøkers side:

- Bilag 1:** Utskrift av IEAs hjemmeside – IEAs formål
Bilag 2: Oversikt over faking på norske felt og terminaler 2000-2016, mottatt fra Oljedirektoratet

Excellfilen i vedlegg 2 er mottatt direkte fra Oljedirektoratet. Den grafiske fremstillingen er i dokumentet lagt til basert på de tallene som fremkom i filen.

Prosjektet Global Carbon Project arbeider bl. a med løpende oppdatering av klodens karbonbudsjett. Global Carbon Projects materiale sier noe om hvordan verden ligger an med hensyn til utslippskutt. Deler av presentasjonen av deres «Global Carbon Budget 2016» vedlegges:

- Bilag 3:** Om Global Carbon Budget (fra www.globalcarbonproject.org)
Bilag 4: Global Carbon Budget 2016.

Videre varsles følgende vitne:

Vitne: Bjørn Samset, forskningsleder, CICERO Senter for klimaforskning

Samset vil forklare seg om hva karbonbudsjetter er og hvilken informasjon som kan hentes fra disse.

Som nevnt i stevningen er «klimasøksmål» initiert mange steder i verden. FN ved UN Environment Programme (UNEP) utgav i mai 2017 en rapport som gir en oversikt over en del slike søksmål:

- Bilag 5:** UN Environment Programme «The status of climate change litigation – a global overview», mai 2017.

De enkeltvedtakene hver lisens (PL) utgjør, er ikke tidligere fremlagt i saken. Hittil er kun fremlagt den kongelige resolusjon som gir en oppramsing av de konkrete enkeltvedtak (stevningen bilag 6) og arbeidsplanen som gir en oversikt over de enkelte oljeselskaperens arbeidsforpliktelser knyttet til hvert enkeltvedtak (stevningen bilag 7). Her fremlegges utvinningstillatelsen nr. 609 C tildelt Lundin Norway AS, DEA Norge AS og Idemitsu Norge AS, med unntak av de sidene som er sladdet ut av Olje- og energidepartementet da Greenpeace begjærte innsyn etter offentlighetsloven:

Bilag 6: Utvinningstillatelse nr. 609 C for petroleumsvirksomhet

Bilag 7 : Utvinningstillatelse nr. 859 for petroleumsvirksomhet

Gjennomgang av øvrige enkeltvedtak omfattet av kongelig resolusjon den 10. juni 2016 viser at disse i hovedsak har likt innhold, selv om subjektet under hvert vedtak, den geografiske beliggenhet for tillatelsen og relatert arbeidsforpliktelser er forskjellig.

Etter at petroleumsselskapene har fattet vedtak om å igangsette petroleumproduksjon basert på utvinningstillatelsene, igangsettes prosessen med PUD og PAD. Prosessen er omtalt i et av de mange underlagene for Makt- og demokratiutredning (NOU 2003:19):

Bilag 8: Utdrag fra Maktutredningens rapport nr. 56.

2. Provokasjoner og manglende besvarelse av provokasjoner

Vi hitsetter fra vårt prosesskriv av 7. juni 2017:

«I Konsekvensutredningen er det underrapporten «Inntekter fra petroleumsvirksomhet på nasjonalt nivå», som er det sentrale dokumentet der det foretas økonomiske vurderinger (bilag 18 til stevningen). For å få ytterligere klarhet i den økonomiske saksbehandlingsprosessen som er gjennomført i forkant av Lisensvedtaket *ber vi staten opplyse hvilke ansatte hos Oljedirektoratet som har hatt ansvar for å utarbeide denne underrapporten. Vi antar at det minst er en saksansvarlig og en saksbehandler som har behandlet rapporten, og vi ber om å få opplyst navnet på alle som bidro til å utarbeide rapporten, med en beskrivelse av hvilke roller disse hadde. Tilsvarende ber vi staten opplyse hvilke personer som hadde arbeidet med å følge opp de økonomiske vurderingene som ble foretatt i Konsekvensutredningen hos Olje- og energidepartementet.*» (Kursivert her.)

Denne **provokasjonen** er ikke besvart og **gjentas**. Vi ber om at den besvares snarlig, slik at vi kan vurdere behovet for ytterligere bevisførsel på dette punkt. Provokasjonen er knyttet direkte til saksøkernes anførsel om saksbehandlingsfeil. Siktemålet er å få belyst prosessen. Bestemmelser om bevisfritak er ikke anvendelige.

Rapporten fra Knut Einar Rosendahl og Mads Greaker (bilag 1 til prosesskriv av 7. juni 2017) har vært omtalt i pressen, hvilket foranlediget følgende uttalelse på Oljedirektoratets hjemmeside:

Bilag 9: Meddelelse fra Oljedirektoratet datert 8. september 2017.

Det fremgår at OD fikk i oppdrag å gi brutto- og nettotall for to scenarier (altså ikke-diskonterte tall.) Oppdragsbeskrivelsen OD ble gitt **provoseres** fremlagt. Heller ikke i dette tilfellet er bevisfritaksregler anvendelige.

Staten har heller ikke besvart vårt uttrykkelige spørsmål (prosesskriv av 24. mars 2017, punkt 4, gjentatt i prosesskriv av 7. juni 2017) om staten anser kravene til samfunnsøkonomisk analyse i R-109/2005 (erstattet av R-109/14) oppfylt gjennom den økonomiske saksbehandlingen som er foretatt. Spørsmålet må **besvares** av staten.

Ettersom hovedforhandlingen nærmer seg bes det om at staten gis en kort frist for å etterkomme de utestående provokasjonene.

Prosesskrivet er lastet opp i aktørportal Lovisa. Prosesskrivet er også sendt på e-post til de tre advokatene hos Regjeringsadvokaten.

Oslo, 4. oktober 2017
WAHL-LARSEN ADVOKATFIRMA AS

Cathrine Hambro
Advokat

Oslo, 4. oktober 2017
ADVOKATFIRMA GLITTERTIND AS

Emanuel Feinberg
Advokat

WL